

1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?

A luxemburgi jog a házasság felbontásának két típusát ismeri: a kölcsönös megegyezéssel történő felbontást és a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontást.

A házasság kölcsönös megegyezéssel történő felbontása

A kölcsönös megegyezéssel történő felbontást a házastársak közösen kérhetik, ha megállapodnak a házassági életközösség megszűnéséről és annak következményeiről.

Ha a házastársak rendelkeznek megosztandó vagyonnal, közjegyzőnek kell vagyonelejtárt készítenie erről, és fel kell becsülnie az értékét. A házastársak ezután szabadon megegyezhetnek a szóban forgó vagyonra vonatkozó jogaikról. Ha azonban nincs leltárba vehető vagyon, nincs szükség közjegyző közreműködésére.

A házastársaknak emellett meg kell állapodniuk a házasság felbontása iránti eljárás alatti lakóhelyükről, a gyermekeknek az eljárás alatti és utáni sorsáról, a gyermekeknek a házasság felbontása előtti és utáni nevelésében és eltartásában való részvételükről és végül az egyik házastárs által a másiknak az eljárás alatt és a házasság felbontása után fizetendő tartásdíj összegéről. Ezt a megállapodást ügyvéd vagy közjegyző által készített okiratba (*convention*) kell foglalni. A megállapodást a bíróságnak jóvá kell hagynia, az eljárás során a bíróság megvizsgálja, hogy a megállapodás a gyermekek érdekeit szolgálja-e, és nem jelent-e egyértelműen aránytalan érdeksérelmet valamelyik házastárs számára. A jóváhagyott megállapodás a házasságot felbontó ítélet szerves részét képezi.

A házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása

A házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontást kérheti az egyik házastárs vagy mindkét házastárs, ha megállapodnak a házasságfelbontás elvéről, de a felbontás valamennyi következményéről nem állapodnak meg.

A házasság helyrehozhatatlan megromlása bizonyított, ha a házastársak egyetértéssel a házasságfelbontás elvével, vagy, ha csak az egyik házastárs kéri a házasság felbontását, ez a házastárs kéri az eljárás folytatását legfeljebb három hónap várakozási idő után, amely egyszer meghosszabbítható.

2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?

A luxemburgi jog a házasság felbontásának két típusát ismeri: a kölcsönös megegyezéssel történő felbontást és a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontást.

3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei

3.1 a házastársak közötti személyi jogi viszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?

A bontóítélet felbontja a házasságot, és megszünteti a hűségre, a támogatásra és a segítségnyújtásra vonatkozó kölcsönös házastársi kötelezettségeket.

A luxemburgi jog szerint csak a születési anyakönyvi kivonatban szereplő vezetéknév vagy keresztnév használható: ha valaki nem ezeket a neveket használta, vissza kell vennie ezeket a neveket. A családi állapot megváltozása, például házasság révén, ezért nem vonja maga után a vezetéknév megváltoztatását egyik házastárs esetében sem. A házastárs vezetéknévének felvétele nem szerzett jog. A másik házastársnak bele kell egyeznie a vezetéknév használatába.

A luxemburgi bíróságok meghatározták a házasság felbontásának a vezetéknévre gyakorolt hatását:

Az elvált asszony csak akkor viselheti továbbra is a volt férje vezetéknévét, ha a férfi engedélyezi; és ezt az engedélyt bármikor visszavonhatja. A volt férj jogosult tiltakozni teljes mértékben a vezetéknév használatát ellen, ezért a bíróság még szakmai okokból sem engedélyezheti az elvált feleség számára, hogy korlátlan ideig tovább használja a férje vezetéknévét, ha azt a férj ellenzi. A bíróság azonban – tekintettel az asszonynak a férje vezetéknév viselése idején szerzett szakmai hírnevére és az anyagi kárának megakadályozására – határidőt szabhat, amelyen belül az asszonynak tájékoztatnia kell az ügyfeleit a saját nevével – fellebbviteli bíróság (*Cour*), 2006. május 24., P. 33, 258.

3.2 a házastársak vagyonának megosztására vonatkozóan?

A bontóítélet elrendeli a házastársak vagyoni jogi rendszerének megszüntetését és a vagyon megosztását. Házassági vagyoni jogi szerződés hiányában a felek a törvényes vagyoni jogi rendszer hatálya alá tartoznak, amelynek értelmében a vagyonszétválás csak a házasságkötés utáni szerzeményekre korlátozódik. A házasság felbontása megszünteti a vagyonszétválást. A vagyonszétválás során két fő szakasz különböztethető meg:

A felek először természetben vagy a helyükbe lépő vagyontárgyak formájában elkülönítik azokat a javakat, amelyek soha nem tartoztak a vagyonszétválásba.

Ezután felosztják a közös vagyont (aktív és passzív vagyont). Mindkét házastárs esetében elszámolást készítenek a vagyonszétválással szembeni tartozásairól és követeléseikről.

Ha valamelyik házastársat jogerősen elítélik a házasság időtartama alatt a másik házastárs vagy ugyanabban a háztartásban élő gyermek sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyv (*Code pénal*) 372., 375., 376., 377., 393., 394., 396., 397., 398., 399., 400., 401., 401 bis, 402., 403., 404., 405. vagy 409. cikkében meghatározott bűncselekmény (szexuális zaklatás, szexuális erőszak, testi sértés, emberölés és szándékos testi sértés, szándékos emberölés, előre kitervelt emberölés, gyermek megölése és mérgezés) miatt vagy ugyanezen személyek sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyv 372., 375., 376., 377., 393., 394., 396., 397., 401., 403., 404. vagy 405. cikkében meghatározott bűncselekmény kísérlete miatt, az elítélt házastárs elveszíti a másik házastárs kérésére az e házastárs által részére nyújtott, házasságból származó előnyöket. Az ártatlan fél azonban megőrzi a házastársa által neki juttatott előnyöket abban az esetben is, ha ezeket az előnyöket kölcsönösen kívánták juttatni, és ez a feltétel nem teljesült.

Ha valamelyik házastárs a házasság alatt abbahagyta a munkavégzést vagy csökkentette munkaidejét, a vonatkozó polgári jogi és társadalombiztosítási jogszabályokban meghatározott feltételek szerint visszamenőlegesen vásárolhat nyugdíj jogosultságot az általános nyugdíjrendszerből. Ebből a célból a házastárs a házasság felbontását megelőzően kérheti a házasság felbontásáról döntő bíróságtól, feltéve, hogy a kérelem benyújtásakor még nem töltötte be a 65. életévét, hogy határozzon meg egy „referenciaösszeget” a házastársaknak azon időszakban szerzett jövedelmei között fennálló különbség alapján, amikor az adott házastárs nem dolgozott vagy csökkentette a munkaidejét. Az összeg kiszámítására vonatkozó szabályokat a referenciaösszeg kiszámításáról és a Polgári Törvénykönyv 252. cikkében említett összegek kifizetésének és visszatérítésének szabályairól szóló, 2018. szeptember 11-i nagyhercegi rendelet (*règlement grand-ducal du 11 septembre 2018 relatif au calcul du montant de référence et aux modalités de versement et de restitution*

des montants visés à l'article 252 du Code civil) állapítja meg. E visszamenőleges vásárlás céljából az a házastárs, aki a házasság alatt abbahagyta a munkavégzést vagy csökkentette munkaidejét, követelheti a másik házastárstól a referenciaösszeg 50%-át a kötelezettségek teljesítése után rendelkezésre álló, a házassági vagyonközösséget alkotó vagyontárgyak vagy a közös tulajdonban lévő vagyontárgyak erejéig. E követeléssel egyenértékű összeget a hitelező házastársnak kell megfizetni.

3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?

A szülők házasságának felbontása főszabály szerint nem módosítja a szülői felügyelet gyakorlásának feltételeit, mivel azt továbbra is mindkét szülő közösen gyakorolja. A szülőknek továbbra is együtt kell meghozniuk a gyermekek életével kapcsolatos fontos döntéseket (tartás, nevelés, iskolaválasztás stb.).

A bíróság csak akkor ítéli meg a szülői felügyelet gyakorlását az egyik szülő javára, ha ez a gyermek érdekeit szolgálja. Ebben az esetben a kijelölt szülő egyedül hozza meg a gyermekkel kapcsolatos döntéseket. A másik szülő azonban jogosult arra, hogy tájékoztatást kapjon és figyelemmel kísérje a gyermek eltartását és nevelését. Súlyos ok kivételével ez a szülő rendelkezik láthatósági és tartózkodással kapcsolatos joggal. Ennek következtében, ha a szülők különölnének, mindkét szülőnek tartani kell a gyermekkel, és tiszteletben kell tartani a másik szülő közötti köteleket.

A házasság felbontása esetén a szülőknek továbbra is együttesen kell hozzájárulniuk a gyermek eltartásának és nevelésének költségeihez, kivéve, ha a bíróság másként dönt. Ez a hozzájárulás tartásdíj formájában történik, és nem szűnik meg automatikusan a gyermek nagykorúvá válásával. A tartásdíj fizethető közvetlenül a nagykorú gyermeknek, és a gyermek szükségleteinek és a szülők megváltozott anyagi forrásainak és kiadásainak megfelelően módosítható.

A gyermek lakóhelye tekintetében két eset lehetséges (kivéve azt a kivételes esetet, amikor a bíróság úgy dönt, hogy a gyermeket harmadik személyre bízta):

A gyermek az egyik szülőjével él. Ebben az esetben a másik szülőt – súlyos ok kivételével – láthatási és tartózkodással kapcsolatos jog illeti meg.

A gyermek felváltva él a szülőkkel, és a bíróság ellenőrzi, hogy a gyermek érdekeit szolgálja-e ez a váltakozó lakóhely. A váltakozó lakóhely nem feltétlenül jelenti azt, hogy a gyermek ugyanannyi ideig él együtt mindkét szülőjével.

Amennyiben a házastársak megállapodnak a szülői felügyelet gyakorlásáról, a gyermek lakó- és tartózkodási helyéről, a láthatási és tartózkodással kapcsolatos joggal, valamint a gyermek eltartásához és neveléséhez való hozzájárulásról, a házasság felbontása iránti perben a bíróság elé terjeszthetik ezt a megállapodást. A bíróság az ítéletében figyelembe veheti ezt a megállapodást, ha úgy ítéli meg, hogy a megállapodás a gyermek érdekeit szolgálja, és hogy a házastársak hozzájárulása önkéntes volt.

A szülők válása nem foszthatja meg a gyermekeiket azoktól az előnyöktől, amelyeket egyébként megkaptak volna. Ebben a tekintetben a nem elvált szülők gyermekeivel teljesen azonos módon kell kezelni őket.

3.4 a másik házastárs felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?

A bíróság előírhatja, hogy az egyik házastárs fizessen tartásdíjat a másik házastársnak. A bíróság a tartásra jogosult házastárs szükségleteinek és a másik házastárs hozzájárulási képességének megfelelően határozza meg a tartást. A házastársak megállapodása esetén a bíróság dönthet úgy, hogy a tartásdíj egy összegben kerül kifizetésre, amelynek összegét és feltételeit megállapítja.

A szükségletek és a hozzájárulási képesség meghatározásakor a bíróság többek között az alábbiakat veszi figyelembe:

1. a házastársak életkora és egészségi állapota;
2. a házasság időtartama;
3. a gyermekek nevelésére fordított vagy fordítandó időszak;
4. szakképesítésük és munkaerőpiaci helyzetük;
5. rendelkezésre állásuk új álláshely tekintetében;
6. meglévő és előrelátható jogaik;
7. a házastársak vagyoni jogi rendszerének megszüntetését követően vagyonuk, mind a tőke, mind a jövedelem tekintetében.

A házastársnak megítélt tartás – rendkívüli körülmények kivételével – nem fizethető a házasság időtartamánál hosszabb ideig.

Az egyösszegű kifizetés kivételével a tartás összege módosítható vagy a tartás megszüntethető.

Ha valamelyik házastársat jogerősen elítélik a házasság időtartama alatt a másik házastárs vagy ugyanabban a háztartásban élő gyermek sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyv 372., 375., 376., 377., 393., 394., 396., 397., 398., 399., 400., 401., 401 bis, 402., 403., 404., 405. vagy 409. cikkében meghatározott bűncselekmény (szexuális zaklatás, szexuális erőszak, testi sértés, emberölés és szándékos testi sértés, szándékos emberölés, előre kitervelt emberölés, gyermek megölése és mérgezés) miatt vagy ugyanezen személyek sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyv 372., 375., 376., 377., 393., 394., 396., 397., 401., 403., 404. vagy 405. cikkében meghatározott bűncselekmény kísérlete miatt, az elítélt házastárs elveszíti a másik házastárs kérésére az e házastárs által részére nyújtott, házasságból származó előnyöket.

4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?

A különválás meglazítja, de nem bontja fel a házassági köteléket: a kötelező életközösség megszűnik, de a feleknek a hűségre és egymás támogatására vonatkozó kötelezettsége fennmarad.

5 Melyek a különválás feltételei?

A különválás okai megegyeznek a házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontásának okaival.

6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?

A különválás mindig együtt jár a vagyon elkülönítésével. Ha a különválás már 3 éve tart, bármelyik fél kérheti a bíróságtól a házasság felbontását. A bíróság kimondja a házasság felbontását, ha a másik fél nem egyezik bele azonnal a különválás megszüntetésébe.

7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?

A házasság érvénytelenítése a házasság bírósági határozattal történő megsemmisítését jelenti. Másként fogalmazva, úgy kell tekinteni, hogy a házasság megkötésére sosem került sor.

8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?

A házasság több okból érvényteleníthető:

A házasság nem a felek szabad akaratából jött létre: erőszak esetén, vagy ha a fél tévedett a másik fél lényeges tulajdonságait illetően.

A házasságot a szülők hozzájárulása (vagy a bíróság engedélye) nélkül kötötték, amennyiben az egyik házastárs a házasságkötés időpontjában még kiskorú volt.

Bigámia: az egyik házastárs egyidejűleg egy másik személy házastársa volt.

A házastársak bizonyos fokú rokoni kapcsolatban állnak egymással.

Érdekházasság, amelynek célja a tartózkodási jogállással járó előny megszerzése.

Nem teljesültek a házasság formai követelményei: a házasságot nem nyilvánosan kötötték, vagy nem valamely megfelelően felhatalmazott hivatalos személy előtt kötötték.

9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?

Az érvénytelennek nyilvánított házasság azonban joghatásokat vált ki (a vélt házasság [*mariage putatif*] elmélete): mindkét házastárs számára, ha jóhiszeműen kötötték a házasságot; azon házastárs számára, aki jóhiszeműen kötötte a házasságot; a házasságból származó gyermekek számára, még abban az esetben is, ha egyik házastárs sem járt el jóhiszeműen. Az érvénytelennek nyilvánított házasság soha nem vált ki joghatásokat a nem jóhiszeműen eljáró házastárs számára.

10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?

Luxemburgban a házasság kizárólag bírósági határozattal bontható fel, alternatív, nem bírósági úton vagy közvetítés útján nem bontható fel. Családjogi közvetítési eljárás azonban igénybe vehető a közös vagyon megszüntetésével és megosztásával, a tartási kötelezettségekkel, a házasság költségeihez való hozzájárulással, a gyermektartási kötelezettséggel vagy a szülői felügyelet gyakorlásával kapcsolatban.

11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?

Hol nyújthatom be a kérelmet?

A házasság felbontására vagy a különválásra irányuló kereseti kérelmet a házastársak közös lakóhelye szerinti kerületi bírósághoz (*tribunal d'arrondissement*), ennek hiányában az alperes lakóhelye vagy – a házasság kölcsönös megegyezéssel történő felbontása esetén – valamelyik fél lakóhelye szerinti kerületi bírósághoz kell benyújtani a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendeletben meghatározott szabályokkal összhangban.

A házasság érvénytelenítésére irányuló kereseti kérelmet a család lakóhelye szerinti kerületi bírósághoz kell benyújtani; ha a szülők külön élnek, a szülői felügyelet közös gyakorlása esetén azon szülő tartózkodási helye szerinti kerületi bírósághoz, akinél a kiskorú szokásos tartózkodási helye található, vagy azon szülő tartózkodási helye szerinti kerületi bírósághoz, aki a szülői felügyeletet kizárólagosan gyakorolja; egyéb esetekben a nem az eljárást indító személy tartózkodási helye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Közös kérelmek esetén a felek választják ki a valamelyik fél lakóhelye szerinti kerületi bíróságot. Ezek a szabályok a fentebb említett 2201/2003/EK rendeletben foglalt szabályokkal összhangban alkalmazandók.

Családjogi bíró (*juge aux affaires familiales*) dönt a kereseti kérelemről.

Teljesítendő alaki követelmények és benyújtandó dokumentumok

A házasság közös megegyezéssel történő felbontása esetében az eljárás különböző szakaszokra osztható: Megosztandó vagyon esetén a feleknek közjegyzővel jegyzéket és értékbecslést kell készíttetniük minden ingó és ingatlan vagyonukról. A felek szabadon megállapodhatnak a szóban forgó vagyontárgyakra vonatkozó jogokról. Emellett megállapodásban kell rendezniük különböző kérdéseket, többek között az eljárás alatti tartózkodási helyüket, a gyermekek helyzetének és vagyonának kezelését, a láthatási jogot, a feleknek a gyermekek neveléséhez és eltartásához való hozzájárulását, valamint az egyik házastárs által a másik részére fizetendő tartásdíjat. Ügyvédnek vagy közjegyzőnek kell elkészíteni ezt a megállapodást.

Az ügyet mindkét házastárs által a bíróság hivatalához benyújtott közös kereseti kérelem útján terjesztik a bíróság elé. A bíróság előtt nem kötelező az ügyvédi képviselet.

A kereseti kérelemnek az alábbiakat kell tartalmazni:

1. a kérelem kelte;
2. a házastársak vezetékneve, keresztnéve, foglalkozása és lakcíme;
3. a házastársak születési helye és ideje;
4. közös gyermek esetén a gyermek személyazonosító adatai;
5. a kérelem tárgya;
6. a hivatkozott tények és indokok rövid ismertetése.

A fentebb említett megállapodáson kívül a következő dokumentumokat kell benyújtani a kérelemmel együtt:

1. házassági anyakönyvi kivonat;
2. a házastársak születési anyakönyvi kivonata;
3. a közös gyermekek születési anyakönyvi kivonata;
4. a házastársak állampolgárságát igazoló irat;
5. adott esetben a házasság felbontására alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i 1259/2010/EU tanácsi rendelet 5. cikke alapján, az e rendeletben foglalt alaki szabályoknak megfelelően. A házastársak a házasság kölcsönös megegyezéssel történő felbontásáról kötött megállapodásban is kijelölhetik a házasság felbontására alkalmazandó jogot az 1259/2010/EU tanácsi rendelet 5. cikke alapján, az e rendeletben foglalt alaki szabályoknak megfelelően;
6. bármely más olyan irat, amelyet a házastársak fel kívánnak használni.

A kérelemmel együtt benyújtott okiratokat és iratokat, és azokat, amelyeket a felek fel kívánnak használni, adott esetben hitelesíttetni kell, amennyiben azokat külföldi hatóság állítja ki.

A házasságnak a házasság helyrehozhatatlan megromlásán alapuló felbontása vagy **különválás** esetén kötelező az ügyvédi képviselet. Az ügyet a bíróság hivatalához benyújtott kereseti kérelem útján terjesztik a bíróság elé.

A kereseti kérelemnek az alábbiakat kell tartalmazni:

1. a kérelem kelte;
2. a házastársak vezetékneve, keresztnéve, foglalkozása és lakcíme;
3. a házastársak születési helye és ideje;
4. közös gyermek esetén a gyermek személyazonosító adatai;
5. a kérelem tárgya;
6. a hivatkozott tények és indokok rövid ismertetése.

A kereset ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is tartalmazhat a házastársak és gyermekeik helyzetére, tartására és tulajdonára vonatkozóan.

A következő dokumentumokat kell benyújtani a kérelemmel együtt:

1. házassági anyakönyvi kivonat;
2. a házastársak vagy a felperes születési anyakönyvi kivonata;
3. a közös gyermekek születési anyakönyvi kivonata;
4. a házastársak vagy a felperes állampolgárságát igazoló irat;

5. adott esetben a házasság felbontására alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i 1259/2010/EU tanácsi rendelet 5. cikke alapján, az e rendeletben foglalt alaki szabályoknak megfelelően;

6. adott esetben megállapodástervezet a házasság felbontásának hatásairól, amelyekről a házastársak megállapodnak;

7. adott esetben a 3.2. és 3.4. kérdésnél meghatározott bűncselekmények valamelyikében a házastárs bűnösségét megállapító bírósági ítélet másolata;

8. bármely más olyan irat, amelyet a felperes fel kíván használni.

A kérelemmel együtt benyújtott okiratokat és iratokat, és azokat, amelyeket a felek fel kívánnak használni, adott esetben hitelesíttetni kell, amennyiben azokat külföldi hatóság állítja ki.

A **házasság érvénytelenítésére** irányuló kereseti kérelem esetén az ügyet a bíróság hivatalához benyújtott kereseti kérelem útján terjesztik a bíróság elé. A bíróság előtt nem kötelező az ügyvédi képviselet. A kereseti kérelemnek az alábbiakat kell tartalmazni:

1. a kérelem kelte;
2. a felek vezetékneve, keresztnéve és lakcíme;
3. a felek születési helye és ideje;
4. a kérelem tárgya;
5. a hivatkozott tények és indokok rövid ismertetése.

A kérelemmel együtt benyújtott okiratokat és iratokat, és azokat, amelyeket a felek fel kívánnak használni, adott esetben hitelesíttetni kell, amennyiben azokat külföldi hatóság állítja ki.

12 Igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Költségmentességben részesülhetnek azok a személyek, akiknek a jövedelme a luxemburgi jog szerint nem kielégítő. A költségmentesség igényléséhez ki kell tölteni egy kérdőívet, amely a luxemburgi ügyvédi kamaránál (*Barreau de Luxembourg*) elérhető, és be kell nyújtani az illetékes ügyvédi kamara elnökéhez (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*), aki dönt az ügyben.

A költségmentesség kiterjed a bíróság mindazon eljárása, ügymenete és cselekményei során felmerülő valamennyi költségre, amellyel kapcsolatban azt engedélyezik. Kiterjed például a bírósági illetékekre, a nyilvántartásba vétel díjára; a tisztviselők költségeire, az ügyvédi díjakra, a bírósági végrehajtók költségeire és díjaira, a közjegyzők költségeire és díjaira, a technikusok költségeire és díjaira, a tanúk költségtérítései, a tolmácsok és fordítók díjaira; a külföldi jogról szóló törvénybizonyítvány (*certificats de coutume*) költségeire; az útiköltségekre; a nyilvántartásba vétellel, a jelzálloggal és a dologi teherrel kapcsolatos alaki követelményekkel kapcsolatos illetékekre és díjakra; valamint szükség szerint az újságban történő közzététel költségeire.

13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?

Luxemburgban fellebbezés nyújtható be az ilyen határozattal szemben. A fellebbezési határidő főszabály szerint 40 nap, amely azonban meghosszabbítható, ha a fellebbező külföldi tartózkodási hellyel rendelkezik. A fellebbezési ügyekben a legfelsőbb bíróság *Cour supérieure de justice* rendelkezik hatáskörrel.

14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?

Az Európai Unió más tagállamainak bírósága által hozott, a házasság felbontására, a különválásra vagy a házasság érvénytelenítésére vonatkozó határozatot a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet értelmében automatikusan elismerik a Luxemburgi Nagyhercegségben. A határozat elismertetése nem igényel további lépéseket.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott jogerős ítéletet követően nincs szükség előzetes eljárásra a családi állapotra vonatkozó luxemburgi nyilvántartás módosításához. A házasságot felbontó bírósági határozatra való utalást rá kell vezetni a házastársak házassági és születési anyakönyvi kivonatának szélére. Ha a házasságkötésre külföldön került sor, a bíróság határozatát át kell vezetni annak a településnek az anyakönyvi nyilvántartásába, ahol a házasságot bejegyezték, vagy Luxembourg város anyakönyvi nyilvántartásába, és a házastársak születési anyakönyvi kivonatának szélére is rá kell vezetni.

15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

Bármely érdekelt fél kereseti kérelmet nyújthat be a kerületi bíróság elnökéhez, hogy hozzanak határozatot egy másik uniós ország bírósága által a házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése tárgyában hozott ítélet elismerésének elutasításáról.

A kerületi bíróság elnöke haladéktalanul határozatot hoz. Az a fél, amely ellen az elismerés elutasítása iránti határozatot kéri, az eljárás e szakaszában nem terjesztheti elő az észrevételeit. A kérelem csak az alábbi okok esetén fogadható el:

az ítélet nyilvánvalóan ellentétes a közrenddel,

nem tartották tiszteletben az alperes jogait,

az ítélet összeegyeztethetetlen a hasonló eljárások során hozott ítéletekkel.

Bármelyik fél fellebbezhet a fellebbezési bíróságnál (*Cour d'appel*) a kerületi bíróság elnökének határozata ellen. A fellebbezés során mindkét felet meg kell hallgatni. A fellebbezési bíróság határozata ellen fellebbezés nyújtható be a semmítöszékhez (*Cour de cassation*).

16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

A Luxemburgi Nagyhercegség alkalmazza a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i 1259/2010/EK tanácsi rendeletet, amely 2012. június 21-től alkalmazandó Ausztria, Belgium, Bulgária, Észtország (2018. február 11-től), Franciaország, Németország, Görögország (2015. július 29-től), Magyarország, Olaszország, Lettország, Litvánia (2014. május 22-től), Luxemburg, Málta, Portugália, Románia, Szlovénia és Spanyolország között. E rendelet értelmében a házastársak megállapodhatnak a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog kijelöléséről, feltéve, hogy ez az alábbi jogok egyike:

azon állam joga, amelynek területén a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek; vagy

azon állam joga, amelynek területén a házastársak legutóbb szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek, amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában egyiküknek még mindig ott van a tartózkodási helye; vagy

az egyik házastársnak a megállapodás megkötése időpontjában meglévő állampolgársága szerinti állam joga; vagy

az eljáró bíróság országa szerinti jog.

E rendelet értelmében a fenti bekezdés szerinti jogválasztás hiányában a házasság felbontására és a különválásra azon állam joga alkalmazandó: amelyben a bírósághoz fordulás időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye található; vagy ennek hiányában

amelyben a házastársak utolsó szokásos tartózkodási helye található, amennyiben ez a tartózkodási hely a bíróság megkeresésétől számított egy évnél nem régebbi időpontban szűnt meg, és amennyiben a bírósághoz fordulás időpontjában az egyik házastárs még mindig ebben az államban tartózkodik; vagy ennek hiányában

amelynek a bírósághoz fordulás időpontjában mindkét házastárs állampolgára volt; vagy ennek hiányában

amelynek a bíróságához fordulnak.

Amennyiben az 1259/2010/EK rendelet nem alkalmazandó, a luxemburgi jog alapján a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog:

a házastársak nemzeti joga, ha azonos az állampolgárságuk;

a házastársak tényleges közös lakóhelyének joga, ha különböző az állampolgárságuk;

az eljáró bíróság országa szerinti jog, ha a különböző állampolgárságú házastársak nem rendelkeznek tényleges közös lakóhellyel.

Kapcsolódó linkek

Tájékoztató: [Le divorce au Grand-Duché de Luxembourg](#);

[LEGILUX](#);

[Portail de la Justice](#).

Utolsó frissítés: 27/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.